

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

IKT nozares publisko iepirkumu joma VARAM skatījumā

Seminārs “Informācijas tehnoloģiju iepirkumi – problēmas un
risinājumi publiskajos iepirkumos

Rīgā, 2012.gada 5. jūlijā

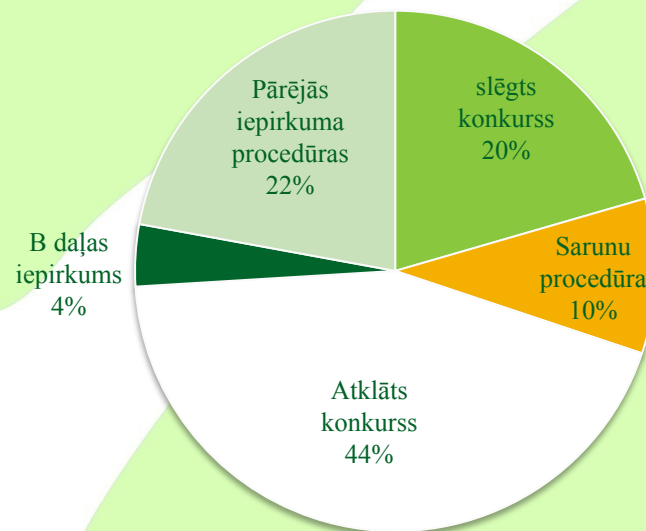
VIDES AIZSARDZĪBAS UN
REĢIONĀLĀS ATTĪSTĪBAS MINISTRIJA

www.varam.gov.lv

VARAM loma IKT publisko iepirkumu jomā

- Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) darbības programmas „Infrastruktūra un pakalpojumi” papildinājuma **3.2.2.1.apakšaktivitāte „Informācijas sistēmu un elektronisko pakalpojumu attīstība”**
- Projektu īstenošana un to iepirkumu process uzsākts **2008.gadā, jāpabeidz līdz 2015.gadam**
- Apakšaktivitātes finansējums:
~ **100 milj. latu**
- Kopējais projektu skaits apakšaktivitātes ietvaros:
~ **60 projekti**
- Līdz 2012.gadam veikto publisko iepirkumu skaits:
~ **400 iepirkuma procedūras**
- Vēl jāveic iepirkumi:
~ **par 30 milj.latu**
~ **2 gadu laikā**
~ **20 projektu ietvaros**

Iepirkumu procedūru sadalījums
3.2.2.1.apakšaktivitātes projektos 2011.gadā

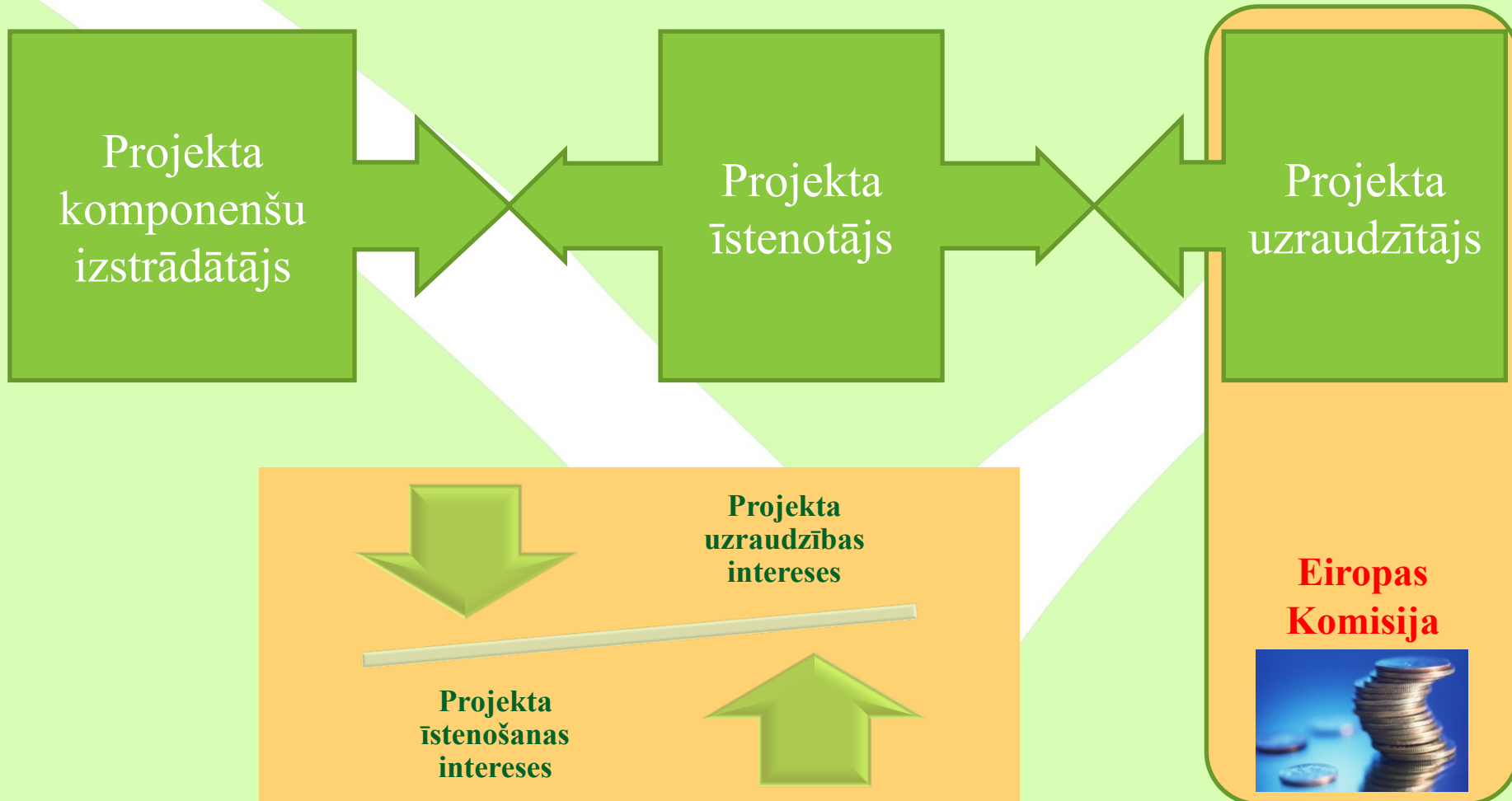
Galvenās IKT nozares problēmas publiskajos iepirkumos

- ES fondu regulējuma slogs;
- pasūtītājs no pretendentiem prasa izziņas, kas ir citu valsts pārvaldes iestāžu rīcībā;
- pasūtītāja kompetence;
- lokālas problēmas VARAM īstenotajā 3.2.2.1.1. apakšaktivitātē;
- pasūtītāja iepirktie konsultanti IT jomā ne vienmēr veic kvalitatīvu darbu, bet pasūtītājs iepirkuma līgumos nav paredzējis attiecīgas sankcijas;
- nepamatotas sūdzības publiskajos iepirkumos;
- pasūtītājiem nav ieviesta administratīvā atbildība par Publisko iepirkumu likuma (turpmāk – PIL) pārkāpumiem.

ES fondu regulējuma slogs

Projekta īstenošanā iesaistītās puses

ES fondu regulējuma slogs

ES fondu vadības institucionālais ietvars

Vadošā iestāde
FINANŠU MINISTRIJA

Maksājumu iestāde,
Sertifikācijas iestāde
VALSTS KASE

Revīzijas iestāde
FINANŠU MINISTRIJA

Uzraudzības komiteja
t.sk. reģioni, nevalstiskās organizācijas, sociālie partneri,
mazie un vidējie uzņēmumi u.c.

Iepirkumu uzraudzības birojs

Atbildīgās iestādes

Ekonomikas ministrija, Finanšu ministrija, Izglītības un zinātnes ministrija,
Kultūras ministrija, Labklājības ministrija,
Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija,
Satiksmes ministrija, Veselības ministrija, Vides ministrija,
Valsts kanceleja

Sadarbības iestādes

Centrālā finanšu un līgumu aģentūra,
Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra,
Nodarbinātības valsts aģentūra, Valsts izglītības attīstības aģentūra,
Sabiedrības integrācijas fonds, Valsts reģionālās attīstības aģentūra,
Veselības ekonomikas centrs

Finansējuma saņēmēji

Valsts un pašvaldību iestādes, privāti uzņēmumi un fiziskas personas,
pašvaldības, nevalstiskās organizācijas, reģioni u.c.

ES fondu regulējuma slogs

Plānošanas dokumenti un normatīvie akti

VSID 2007-2013 REGULAS

ES fondu mērķi; finansējuma sadale 3 darbības programmās

3 Darbības programmas

1. *Cilvēkresursi un nodarbinātība* (ESF)
2. *Uzņēmējdarbība un inovācijas* (ERAF)
3. *Infrastruktūra un pakalpojumi* (ERAF un KF)

Definētas ES fondu prioritātes(15) un pasākumi (31) / finansējuma sadalījums

3 Darbības programmas papildinājumi

Noteikumi ES fondu aktivitāšu ieviešanai (~150) / Finansējuma sadalījums starp aktivitātēm

Projektu vērtēšanas kritēriji:

- Administratīvie
- Atbilstības
- Kvalitātes (Atbalsta piešķiršanas)

ES fondu vadības likums un uz tā pamata izdotie MK noteikumi ((~15)

MK noteikumi par aktivitāšu ieviešanu (~150)

Pamatnosacījumu projektu ieviešanai, attiecināmās, neattiecināmās izmaksas, projektu vērtēšanas nosacījumu, projektu atlases organizēšanas nosacījumi, projekta iesnieguma veidlapa, vērtēšanas kritēriji u.t.t.

Izziņu problēma un risinājums

- **Problēma** - PIL ietvaros pasūtītājs no pretendentiem prasa izziņas, kas ir citu valsts pārvaldes iestāžu rīcībā;
- VARAM 2012. gada janvārī uz 2. lasījumu Saeimā iesniedza savus priekšlikumus problēmas risināšanai;
- Priekšlikumos tika paredzēts svītrot prasības, kas pieļauj pasūtītājam prasīt no pretendentiem izziņas, kas ir citu valsts pārvaldes iestāžu rīcībā un noteikt, ka attiecīgās izziņas pasūtītājs iegūst saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likumu.
- **Rezultāts:**
 - 1) Pasūtītājs nepieprasa dokumentus, ja attiecīgā informācija ir pieejama publiskajās datubāzēs vai tiešsaistē attiecīgo kompetento iestāžu pārziņā esošajās informācijas sistēmās.
 - 2) Ministru kabinetam jānodrošina, ka no 2014.gada 1.janvāra informācija pasūtītājam ir pieejama publiskās datu bāzēs vai tiešsaistē attiecīgo kompetento iestāžu pārziņā esošās informācijas sistēmās.
 - 3) Pretendents, ja vēlas, pats var iesniegt izziņu.
- Grozījumi PIL stāsies spēkā 2012. gada 1. augustā.

Pasūtītāja kompetences problēmas un iespējamie risinājumi

Problēmas:

- Trūkst zināšanas un kvalifikācija, lai iepirktu nepieciešamos pakalpojumus IT jomā. **Sekas** – neatbilstoši noformulēts uzdevums; piegādātāji nespēj sniegt adekvātus pakalpojumus.
- Tiek izvirzītas pārāk specifiskas prasības, vai arī izvirzītās prasības ir pārāk vispārinātas. **Sekas** – minimāla konkurence vai arī ir grūtības noteikt uzvarētāju, sūdzības par iepirkuma rezultātiem, nespēja iekļauties projekta termiņos.

Risinājumi:

- Labās prakses veidošana (vadlīnijas), izglītošana;
- Metu konkurss;
- Savlaicīga nozares informēšana par plānotajiem projektiem, pēc iespējas plašākas piekļuves iespējas projekta informācijai;
- administratīvā atbildība par Publisko iepirkumu likuma pārkāpumiem.

Konstatētās problēmas 3.2.2.1.1. apakšaktivitātē un to risinājums

- **Problēma** - tika konstatētas nesamērīgi augstas konsultāciju pakalpojumu izmaksas projektos (no 20 LVL līdz 200 LVL).
- **Rezultāts** - lai ierobežotu nepamatoti augstas konsultāciju pakalpojumu izmaksas, tika nolemts:
 - 1) sarunu procedūras projektu iepirkumos nav pieļaujamas (izmaksas nav attiecināmas);
 - 2) noteikta maksimālā cilvēkstundas likme **45** latu apmērā.
 - 3) pakalpojumu izmaksas, kuru samaksa veikta piemērojot cilvēkstundas likmi, nepārsniedz 5% no projekta kopējām tiešajām attiecināmajām izmaksām.
 - 4) iepirkumu tehniskās specifikācijas izstrādes izmaksas nepārsniedz 5% no projekta tiešajām attiecināmajām izmaksām.
 - 5) Līgumos, kur konsultāciju pakalpojumu likme pārsniedz 45 latus par cilvēkstundu, vienoties par konsultāciju pakalpojumu likmes samazinājumu atbilstoši tirgus cenai.

Konstatētās problēmas 3.2.2.1.1. apakšaktivitātē un to risinājums

- **Problēma** - ja sarunu procedūru ierobežo, rodas problēmas 6 projektos.
- **FM viedoklis** - sarunu procedūru ietvaros radušos izmaksu neattiecināšana ir veids, kā ierobežot nesamērīgi augstas pakalpojumu izmaksas.
- **VARAM viedoklis** par sarunu procedūru ierobežošanu:
 - 1) PIL tiesību normas un ES tiesību normas tiks ierobežotas ar Ministru kabineta noteikumu tiesību normām, kurām ir zemāks juridisks spēks. Pastāv risks regulējuma apstrīdēšanai Satversmes tiesā;
 - 2) nesamērīgu izmaksu rašanās risks tiek ierobežots ar pakalpojumu likmju griestu noteikšanu 45 latu apmērā;
 - 3) tiek pārkāpts vienlīdzīguma princips, jo aizliegums tiek noteikts tikai 3.2.2.1.1. apakšaktivitātes projektiem, bet citās ES fondu finansētajās apakšaktivitātēs sarunu procedūras ir atļautas (izmaksas ir attiecināmas).
- **Nozares viedoklis** - problēma jārisina PIL ietvaros un mākslīga sarunu procedūru ierobežošana – tieši pretēji sākotnējam mērķim – radīs papildus izmaksas.
- **VARAM piedāvātais risinājums** – izstrādāt priekšlikumus grozījumiem PIL, lai sarunu procedūru piemērošana kļūtu atklātāka un atcelt sarunu procedūras ierobežojumu.

Konstatētās problēmas 3.2.2.1.1. apakšaktivitātē un to risinājums

- grozījumu pieņemšana MK noteikumos Nr. 576 un MK noteikumos Nr.766 rada **jaunas problēmas**:
 - 1) sarunu procedūras projektu iepirkumos nav pieļaujamas (izmaksas nav attiecināmas);
 - 2) cilvēkstundas likme 45 latu apmērā ir pretrunā ar brīvā tirgus principiem;
 - 3) pakalpojumu izmaksas, kuru samaksa veikta piemērojot cilvēkstundas likmi un nepārsniedz 5%, ierobežo grozījumu veikšanu projektos;
 - 4) autortiesību regulējums MK noteikumos Nr. 576 un MK noteikumos Nr. 766 ;
 - 5) IUB lēmums par tiesisko nenoteiktību piegādātājiem;
 - 6) terminoloģiski precizējumi.

Konstatētās problēmas 3.2.2.1.1. apakšaktivitātē un to risinājums

- **Risinājumi** piedāvāti VARAM izstrādātajā informatīvajā ziņojumā par 3.2.2.1.1.apakšaktivitātes „Informācijas sistēmu un elektronisko pakalpojumu attīstība” tiesiskā regulējuma pilnveidošanu un tie ir:
 - atļaut sarunu procedūru piemērošanu (VARAM ierosinātie grozījumi PIL stāsies spēkā 2012. gada 1. augustā);
 - tiek nodots programmatūras pirmkods un autora mantiskās tiesības;
 - cilvēkstundu likme publiskajā iepirkumā vidēji nepārsniedz 45 latus;
 - samaksa par informācijas sistēmas programmatūras izstrādes izmaiņām, nevar pārsniegt 20 %, bet samaksa par pārējiem pakalpojumiem nevar pārsniegt 5 %;
 - IUB lēmumā minētais par tiesisko nenoteiktību piegādātājiem ņemts vērā un tiesību normas ir precizētas;
 - precizēta terminoloģija.

Kopā

VARAM

Paldies par uzmanību!

Madars Laurs

Elektroniskās pārvaldes departamenta
Elektroniskās pārvaldes attīstības instrumentu nodaļas juriskonsults

LR Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija,
Lāčplēša iela 27, LV - 1011.
Tālrunis: 67770455;

Madars.Laurs@varam.gov.lv

www.varam.gov.lv

VIDES AIZSARDZĪBAS UN
REĢIONĀLĀS ATTĪSTĪBAS MINISTRIJA

www.varam.gov.lv